Fill&Fix

Kit SIS (Ohutusteabe leht)

Väljaandmiskuupäev: 06.03.2025 Versioon: 1.0

1. JAGU: Komplekti identifitseerimine

1.1 Komplekti tunnus

Kaubanduslik nimetus	:	Fill&Fix
Toote kood	:	00503227

1.2 Kiti ohutusteabelehe tarnija andmed

fischerwerke GmbH & Co. KG
Klaus-Fischer-Straße 1
72178 Waldachtal - Saksamaa
T +49(0)7443 12-0 - F +49(0)7443 12-4222
info-sdb@fischer.de - www.fischer.de

2. JAGU: Üldine teave

Kasutuspiirangud	:	Alates 24. augustist 2023 nõutakse enne tööstuslikku või erialast kasutamist piisava koolituse läbimist
Ladustamine	:	5 - 25°C

Lisatud on iga sellise komponendi ohutuskaart. Ühegi komponendi ohutuskaarti ei tohi sellelt tiitellehelt eemaldada See toode on mitmest eraldi pakendatud komponendist koosnev komplekt
Seda komplekti tuleb käsitseda kooskõlas heade laboritavadega ja kasutada tuleb sobivaid isikukaitsevahendeid

3. JAGU: Komplekti sisu

Nimetus	Klassifikatsioon vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008
Fill&Fix Komponent A	Acute Tox. 4 (Suukaudne), H302 Eye Irrit. 2, H319
Fill&Fix Komponent B	Acute Tox. 4 (Sissehingamine:tolm,udu), H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Resp. Sens. 1, H334 Skin Sens. 1, H317 Carc. 2, H351 STOT SE 3, H335 STOT RE 2, H373 Aquatic Chronic 2, H411

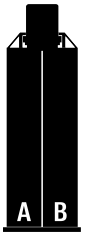

1. JAGU: Aine/segu ning äriühingu/ettevõtja identifitseerimine

1.1. Tootetähis

Toote esinemisvorm	:	Segu
Kaubanduslik nimetus	:	Fill&Fix Komponent A
UFI	:	AU20-V0J6-500X-NMNG
Toote kood	:	M154

1.2. Aine või segu asjaomased kindlaksmääratud kasutusalad ning kasutusalad, mida ei soovitata

1.2.1. Vastavad identifitseeritud kasutajad

Laiale üldsusele

Peamine kasutusala	:	Tööstuskasutus,Erialane kasutus,Tarbijakasutus
Aine/segu kasutusala	:	Komposiitmört

1.2.2. Kasutusalad, mida ei soovitata

Kasutuspiirangud	:	Järgige tehnilisi andmeid

1.3. Andmed ohutuskaardi tarnija kohta

Tootja
fischerwerke GmbH & Co. KG
Klaus-Fischer-Straße 1
72178 Waldachtal
Saksamaa
T +49(0)7443 12-0, F +49(0)7443 12-4222
info-sdb@fischer.de, www.fischer.de

1.4. Hädaabitelefoni number

Hädaabitelefon	:	+49(0)6132-84463 (24h)

2. JAGU: Ohtude identifitseerimine

2.1. Aine või segu klassifitseerimine

Klassifikatsioon vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008

Acute Tox. 4 (Suukaudne)	H302
Eye Irrit. 2	H319

Ohuklasside, H ja EUH avalduste täistekst: vt 16. jagu

Kahjulikud füüsikalis-keemilised mõjud, kahjulik mõju inimtervisele ja keskkonnale

Allaneelamisel kahjulik. Põhjustab tugevat silmade ärritust.

2.2. Märgistuselemendid

Märgistamine vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008 [CLP]

Ohupiktogrammid (CLP) :

GHS07

Signaalsõna (CLP)	:	Hoiatus
Sisaldab	:	1,4-butaandiool; triethylenediamine; Polüpropüleenglükool
Ohulaused (CLP)	:	H302 - Allaneelamisel kahjulik. H319 - Põhjustab tugevat silmade ärritust.
Hoiatuslaused (CLP)	:	P101 - Arsti poole pöördudes võtta kaasa toote pakend või etikett. P102 - Hoida lastele kättesaamatus kohas. P301+P310 - ALLANEELAMISE KORRAL: võtta viivitamata ühendust MÜRGISTUSTEABEKESKUSE või arstiga.

Märgistus vastavalt: erand pakenditele mahuga alla 125 ml

Ohupiktogrammid (CLP) :

GHS07

Signaalsõna (CLP) : Hoiatus
Ohtlikud koostisosad : 1,4-butaandiool; triethylenediamine; Polüpropüleenglükool
Ohulaused (CLP) : H302 - Allaneelamisel kahjulik.
Hoiatuslaused (CLP) : P101 - Arsti poole pöördudes võtta kaasa toote pakend või etikett.
P102 - Hoida lastele kättesaamatus kohas.
P301+P310 - ALLANEELAMISE KORRAL: võtta viivitamata ühendust MÜRGISTUSTEABEKESKUSE või arstiga.

2.3. Muud ohud

Ei sisalda PBT- ja/või vPvB-aineid ≥ 0,1%, hinnatud vastavalt REACH-määruse XIII lisale

3. JAGU: Koostis / teave koostisainete kohta

3.1. Ained

Mittekohaldatav

3.2. Segud

Nimetus	Tootetähis	%	Klassifikatsioon vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008
Polüpropüleenglükool	CAS nr: 25322-69-4 EÜ nr: 500-039-8	≥ 30 – < 40	Acute Tox. 4 (Suukaudne), H302 (ATE=500 mg/kehamassi kg)
1,4-butaandiool	CAS nr: 110-63-4 EÜ nr: 203-786-5 REACH-i nr: 01-2119471849-20	≥ 5 – < 10	Acute Tox. 4 (Suukaudne), H302 (ATE=1500 mg/kehamassi kg) Acute Tox. 3 (Sissehingamine:aur), H331 (ATE=3 mg/l/4h) STOT SE 3, H336
triethylenediamine	CAS nr: 280-57-9 EÜ nr: 205-999-9 REACH-i nr: 01-2119980944-22	≥ 1 – < 2,5	Flam. Sol. 1, H228 Acute Tox. 4 (Suukaudne), H302 (ATE=700 mg/kehamassi kg) Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318

H- ja EUH-lausete täistekst: vt 16. jagu

4. JAGU: Esmaabimeetmed

4.1. Esmaabimeetmete kirjeldus

Esmaabi sissehingamise korral : Toimetada isik värske õhu kätte ja hoida asendis, mis võimaldab kergesti hingata.
Esmaabi nahale sattumisel : Pesta nahka rohke veega. Võtta saastunud rõivad seljast. Nahaärrituse või löökbe korral: pöörduda arsti poole.
Esmaabi silma sattumise korral : Loputada mitme minuti jooksul ettevaatlikult veega. Eemaldada kontaktläätsed, kui neid kasutatakse ja kui neid on kerge eemaldada. Loputada veel kord. Kutsuda viivitamatult arst.
Esmaabi allaneelamise korral : Halva enesetunde korral võtta ühendust mürgistusteabekeskuse või arstiga.

4.2. Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju

Sümptomid/mõju nahale sattumisel : Ärritav. Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni.
Sümptomid/mõju silma sattumisel : Rasked silmakahjustused.

4.3. Märge igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja eriravi vajalikkuse kohta

Sümptomaatiline ravi.

5. JAGU: Tulekustutusmeetmed

5.1. Tulekustutusvahendid

Sobivad kustutusvahendid : Pihustatud vesi. Kuiv pulber. Vaht.

Sobimatud kustutusvahendid : Otsene veejuga.

5.2. Aine või seguga seotud erilised ohud

Tulekahju korral ohtlikud lagusaadused : Võib eritada mürgist suitsu.

5.3. Nõuanded tuletõrjujatele

Kaitse tulekustutamise ajal : Mitte sekkuda ilma sobiva kaitsevarustuseta. Autonoomne isoleeriv hingamisaparaat. Täielik keha kaitse.
Muu teave : Ärge laske tulekustutusveel sattuda kanalisatsiooni, pinnasesse ega veekogudesse. Vältida otsest juhtimist äravoolu kanalisatsiooni.

6. JAGU: Meetmed juhusliku sattumise korral keskkonda

6.1. Isikukaitsemeetmed, kaitsevahendid ja toimimine hädaolukorras

6.1.1. Tavapersonal

Hädaolukorraplaanid : Ventileerida mahavalgumise tsoon. Vältida kemikaali sattumist nahale ja silma. Vältida tolmu/suitsu/gaasi/udu/auru/pihustatud aine sissehingamist.

6.1.2. Päästetöötajad

Isikukaitsevahendid : Mitte sekkuda ilma sobiva kaitsevarustuseta. Vt lisateavet 8. jaost: „Kokkupuute ohjamine/kontroll – isikukaitse".

6.2. Keskkonnakaitse meetmed

Vältida sattumist keskkonda.

6.3. Tõkestamis- ning puhastamismeetodid ja -vahendid

Puhastusmeetodid : Korjata toode mehaaniliselt üles.
Muu teave : Viia materjalid või tahked jäätmed kõrvaldamiseks volitatud jäätmepunkti.

6.4. Viited muudele jagudele

Vt lisateavet 13 jaost.

7. JAGU: Käitlemine ja ladustamine

7.1. Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud

Täiendavad ohud töötlemisel : Toodet ei loeta tavalistes kasutustingimustes ohtlikuks. Juhul, kus toode tekitab tolmu või peeneid osakesi, on mõistlik minimeerida sissehingamise teel kokkupuudet nende materjalidega, et mitte ületada kutsealase kokkupuute piirnormi.
Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud : Tagada töökohas hea ventilatsioon. Vältida kemikaali sattumist nahale ja silma. Kanda isikukaitsevahendeid. Vältida auru aine sissehingamist.
Hügieenimeetmede : Saastunud rõivad enne järgmist kasutamist pesta. Saastunud töörõivaid töökohast mitte välja viia. Toote käitlemise ajal mitte süüa, juua ega suitsetada. Iga kord pärast töö lõpetamist pesta käsi.

7.2. Ohutu ladustamise tingimused, sealhulgas sobimatud ladustamistingimused

Ladustamistingimused : Hoida hästi ventileeritavas kohas. Hoida jahedas.

7.3. Erikasutus

Lisateave puudub

8. JAGU: Kokkupuute ohjamine/isikukaitse

8.1. Kontrolliparameetrid

8.1.1 Riiklikud ohtlike ainete piirnormid töökeskkonnas ja bioloogilised piirnormid

Lisateave puudub

8.1.2. Soovitatavate seiremeetmete

Lisateave puudub

8.1.3. Tekkisid õhusaasteained

Lisateave puudub

8.1.4. DNEL ja PNEC

Lisateave puudub

8.1.5. Kontrolltasemete lõikes koostatav riskianalüüs

Lisateave puudub

8.2. Kokkupuute ohjamine

8.2.1. Asjakohane tehniline kontroll

Asjakohane tehniline kontroll:
Tagada töökohas hea ventilatsioon.

8.2.2. Isikukaitsevahendid

Isikukaitsevarustuse sümbol(id):

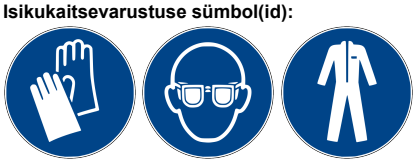

8.2.2.1. Silmade ja näo kaitsmine

Silmakaitsevahendid:
Kaitseprillid

8.2.2.2. Naha kaitsmine

Naha- ja kehakaitsevahendid:
Kanda sobivat kaitseriietust

Käte kaitse:
Kaitsekindad. Läbitungimisaeg: tutvuda tootja juhistega. Järgige tootja antud juhiseid läbilaskevõime ja läbitungimisaja kohta

Käte kaitse					
liik	**Materjal**	**Läbitungimine**	**Paksus (mm)**	**Läbitungivus**	**Standard**
Ühekordsed kindad	Nitriilkummi (NBR), Butüülkummi	2 (> 30 minutit)			

8.2.2.3. Hingamisteede kaitsmine

Hingamisteede kaitsmine:
Ebapiisava ventilatsiooni korral kanda sobivat hingamisteede kaitsevahendit

8.2.2.4. Termiline oht

Lisateave puudub

8.2.3. Kokkupuute ohjamine keskkonnas

Kokkupuute ohjamine keskkonnas:
Vältida sattumist keskkonda.

9. JAGU: Füüsikalised ja keemilised omadused

9.1. Teave üldiste füüsikaliste ja keemiliste omaduste kohta

Füüsikaline olek	:	Tahke
Välimus	:	Pasta.
Värv	:	valge.
Lõhn	:	kerge.
Lõhnaläve	:	Andmed pole kättesaadavad
pH	:	Andmed pole kättesaadavad
Suhteline aurustuskiirus (butüülatsetaat = 1)	:	Andmed pole kättesaadavad
Sulamispunkt	:	Mittekohaldatav
Külmumispunkt	:	Andmed pole kättesaadavad
Keemispunkt	:	Andmed pole kättesaadavad
Leekpunkt	:	> 100 °C
Isesüttimistemperatuur	:	Andmed pole kättesaadavad
Lagunemistemperatuur	:	Andmed pole kättesaadavad
Tuleohtlikkus (tahke, gaas)	:	Mittekohaldatav
Aururõhk	:	Andmed pole kättesaadavad
Suhteline aurutihedus temperatuuril 20°C	:	Andmed pole kättesaadavad
Suhteline tihedus	:	Andmed pole kättesaadavad

Tihedus	:	0,73 – 0,77 g/cm³
Lahustuvus	:	Andmed pole kättesaadavad
N-oktanooli-vee jaotustegur (Log Pow)	:	Andmed pole kättesaadavad
Viskoossus, kinemaatiline	:	77922,078 – 123287,671 mm²/s
Viskoossus, dünaamiline	:	60 – 90 Pa·s
Plahvatusohtlikkus	:	Andmed pole kättesaadavad
Oksüdeerivad omadused	:	Andmed pole kättesaadavad
Plahvatuspiirid	:	Andmed pole kättesaadavad

9.2. Muu teave

Lisateave puudub

10. JAGU: Püsivus ja reaktsioonivõime

10.1. Reaktsioonivõime

Toode ei ole reaktiivne tavaliste kasutamise, hoiustamise ja transpordi tingimustel.

10.2. Keemiline stabiilsus

Püsiv tavatingimustes.

10.3. Ohtlike reaktsioonide võimalikkus

Tavalistes kasutustingimustes teadaolevaid ohtlikke reaktsioone ei teki.

10.4. Tingimused, mida tuleb vältida

Soovitatud hoiustamise ja käsitsemise tingimustel puuduvad (vt osa 7).

10.5. Kokkusobimatud materjalid

Lisateave puudub

10.6. Ohtlikud lagusaadused

Tavalistes ladustus- ja kasutustingimustes ei tohiks ohtlikke lagusaadusi tekkida.

11. JAGU: Teave toksilisuse kohta

11.1 Teave toksikoloogiliste mõjude kohta

Äge mürgisus (suukaudne)	:	Allaneelamisel kahjulik.
Äge mürgisus (nahakaudne)	:	Klassifitseerimata
Äge mürgisus (sissehingamisel)	:	Klassifitseerimata

Fill&Fix Komponent A	
ATE CLP (suukaudne)	1186,36 mg/kehamassi kg
1,4-butaandiool (110-63-4)	
LD50 suu kaudu rotil	1500 mg/kg
LD50 naha kaudu rotil	> 2000 mg/kehamassi kg/päev
LC50 Sissehingamine - Rotil	> 5,1 mg/l (OECD meetod 403)
triethylenediamine (280-57-9)	
LD50 suu kaudu rotil	700 mg/kehamassi kg
LD50 naha kaudu küülikul	> 2000 mg/kehamassi kg
Polüpropüleenglükool (25322-69-4)	
LD50 suu kaudu rotil	> 5000 mg/kehamassi kg
LD50 naha kaudu küülikul	> 5010 mg/kehamassi kg
LC50 Sissehingamine - Rotil	> 2,34 mg/l

Nahasöövitus/-ärritus	:	Klassifitseerimata pH: Andmed pole kättesaadavad
Raske silmakahjustus/silmade ärritus	:	Põhjustab tugevat silmade ärritust. pH: Andmed pole kättesaadavad
Hingamisteede või naha sensibiliseerimine	:	Klassifitseerimata

Mutageensus sugurakkudele	:	Klassifitseerimata
Kantserogeensus	:	Klassifitseerimata

1,4-butaandiool (110-63-4)	
NOAEL (krooniline, suukaudne, loom/isane, 2 aastat)	225 mg/kehamassi kg
NOAEL (krooniline, suukaudne, loom/emane, 2 aastat)	450 mg/kehamassi kg

Reproduktiivtoksilisus	:	Klassifitseerimata
Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude	:	Klassifitseerimata

1,4-butaandiool (110-63-4)		
Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude		Võib põhjustada unisust või peapööritust.
Mürgisus sihtelundi suhtes – korduv kokkupuude	:	Klassifitseerimata

triethylenediamine (280-57-9)	
LOAEL (suukaudselt, rott, 90 päeva)	300 mg/kehamassi kg
NOAEL (suukaudne, rott, 90 päeva)	100 mg/kehamassi kg

Polüpropüleenglükool (25322-69-4)	
NOAEL (suukaudne, rott, 90 päeva)	≥ 1000 mg/kehamassi kg
NOAEL e täheldatava kahjuliku toimeta doos (subkrooniline, suukaudne, loom/isane, 90 päeva)	443 mg/kehamassi kg

Hingamiskahjustus	:	Klassifitseerimata

Fill&Fix Komponent A	
Viskoossus, kinemaatiline	77922,078 – 123287,671 mm²/s

1,4-butaandiool (110-63-4)	
Viskoossus, kinemaatiline	83,2 mm²/s

12. JAGU: Ökoloogiline teave

12.1. Mürgisus

Ökoloogia - üldine	:	Toodet ei peeta mürgiseks veeorganismidele ning see ei põhjusta keskkonnas pikaajalisi kahjustavaid mõjusid.
Oht vesikeskkonnale, lühiajaline (äge)	:	Klassifitseerimata
Oht vesikeskkonnale, pikaajaline (krooniline)	:	Klassifitseerimata

1,4-butaandiool (110-63-4)	
LC50 - Kala [1]	> 30000 mg/l
EC50 - Koorikloomad [1]	813 mg/l
EC50 72h - Vetikad [1]	> 500 mg/l
NOEC e täheldatavat toimet mitteavaldav kontsentratsioon (krooniline)	> 85 mg/l

triethylenediamine (280-57-9)	
LC50 - Kala [1]	681 mg/l Leuciscus idus (säinas)
EC50 - Koorikloomad [1]	> 100 mg/l
EC50 72h - Vetikad [1]	110 mg/l

Polüpropüleenglükool (25322-69-4)	
LC50 - Kala [1]	> 1000 mg/l
EC50 - Koorikloomad [1]	> 100 mg/l
EC50 - Koorikloomad [2]	> 109 mg/l
EC50 72h - Vetikad [1]	> 100 mg/l
LOEC (krooniline)	> 10 mg/l
NOEC e täheldatavat toimet mitteavaldav kontsentratsioon (krooniline)	≥ 10 mg/l

12.2. Püsivus ja lagunduvus

Fill&Fix Komponent A	
Püsivus ja lagunduvus	Ei degradeeru kiirelt
1,4-butaandiool (110-63-4)	
Püsivus ja lagunduvus	Ei degradeeru kiirelt
triethylenediamine (280-57-9)	
Püsivus ja lagunduvus	Ei degradeeru kiirelt
Polüpropüleenglükool (25322-69-4)	
Püsivus ja lagunduvus	Ei degradeeru kiirelt

12.3. Bioakumulatsioon

Lisateave puudub

12.4. Liikuvus pinnases

Lisateave puudub

12.5. Püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ning väga püsivate ja väga bioakumuleeruvate omaduste hindamine

Lisateave puudub

12.6. Muu kahjulik mõju

Lisateave puudub

13. JAGU: Jäätmekäitlus

13.1. Jäätmetöötlusmeetodid

Jäätmetöötlusmeetodid	:	Kõrvaldada sisu/anum vastavuses volitatud kogumisettevõtte sorteerimiseeskirjadega.
Toote/pakendi kõrvaldamise soovitused	:	Ainult tühjad konteinerid/pakendid saata ringlussevõttu.
Lisateave	:	Ei ole klassifitseeritud ohtlikeks jäätmeteks, kui A ja B osa on segunenud ning täielikult kõvastunud.
Euroopa jäätmenimekiri (LoW, EC 2000/532)	:	08 04 09* - orgaanilisi lahusteid või muid ohtlikke aineid sisaldavad liimi- ja hermeetikujäätmed 20 01 27* - ohtlikke aineid sisaldavad värvid, trükivärvid, liimid ja vaigud

14. JAGU: Veonõuded

Kooskõlas ADR / IMDG / IATA

ADR	IMDG	IATA
14.1. ÜRO number		
Toode ei ole ohtlik veos veoeeskirjade tähenduses		
14.2. ÜRO veose tunnusnimetus		
Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata
14.3. Transpordi ohuklass(id)		
Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata
14.4. Pakendigrupp		
Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata
14.5. Keskkonnaohud		
Reguleerimata	Reguleerimata	Reguleerimata

Lisateave puudub

14.6. Eriettevaatusabinõud kasutajatele

Maismaavedu
Reguleerimata

merevedu
Reguleerimata

Õhuvedu
Reguleerimata

14.7. Transportimine mahtlastina kooskõlas MARPOLi II lisaga ja IBC koodeksiga

Mittekohaldatav

15. JAGU: Reguleerivad õigusaktid

15.1. Ainete ja segude suhtes kohaldatavad ohutus-, tervise- ja keskkonnaalased eeskirjad/õigusaktid

15.1.1. EL eeskirjad

REACH-i määruse XVII lisa (piirangute loetelu)

Ei sisalda REACHi määruse XVII lisas (piiramise tingimused) loetletud aineid

REACH-i määruse XIV lisa (lubade loetelu)

Ei sisalda REACHi määruse XIV lisas (lubade loetelu) loetletud aineid

REACH-i kandidaatainete nimekiri (SVHC)

Ei sisalda REACHi kandidaatainete nimekirjas loetletud aineid

PIC-määrus (eelnevalt teavitatud nõusolek)

Ei sisalda aineid, mis on loetletud PIC-nimekirjas (määrus EU 649/2012 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta)

POP-määrus (püsivad orgaanilised saasteained)

Ei sisalda püsivate orgaaniliste saasteainete nimekirjas (püsivate orgaaniliste saasteainete määrus EL 2019/1021) loetletud aineid.

Osooni määrus (2024/590)

Ei sisalda osoonikihti kahandavate ainete (määrus EU 2024/590 osoonikihti kahandavate ainete kohta) nimekirja kantud ei aineid.

Nõukogu määrus(EÜ) kahesuguse kasutusega kaupade kontrolli kohta

Ei sisalda aineid, mille suhtes kohaldatakse NÕUKOGU MÄÄRUST (EÜ) kahesuguse kasutusega kaupade kontrolli kohta

Lõhkeainete lähteainete määrus (2019/1148)

Ei sisalda aineid, mis on loetletud lõhkeainete lähteainete nimekirjas (määrus EU 2019/1148 lõhkeainete lähteainete turustamise ja kasutamise kohta)

Uimastite lähteainete määrus (273/2004)

Ei sisalda aineid, mis on loetletud narkootikumide lähteainete nimekirjas (määrus EÜ 273/2004 narkootikumide lähteainete kohta)

15.1.2. Siseriiklikud eeskirjad

Lisateave puudub

15.2. Kemikaaliohutuse hindamine

Kemikaaliohutuse hindamist ei ole tehtud

16. JAGU: Muu teave

Lühendid ja akronüümid:	
ADN	Rahvusvahelise ohtlike kaupade siseveeteedel vedamise Euroopa kokkulepe
ADR	Ohtlike kaupade rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkulepe
ATE	Akuutse toksilisuse hinnang
BCF	Biokontsentratsioonitegur
Bioloogiline piirväärtus	Bioloogiline piirväärtus
BOD	Biokeemiline hapnikutarve (BHT)
COD	Keemiline hapnikutarve (KHT)
DMEL	Tuletatud vähim toimet avaldav sisaldus
DNEL	Tuletatud mittetoimivad tasemed

Lühendid ja akronüümid:	
EÜ nr	Euroopa Ühenduse number
EC50	Mediaanne efektiivne kontsentratsioon
ET	Euroopa standard
IARC	Rahvusvaheline Vähiuuringute Agentuur
IATA	Rahvusvaheline Lennutranspordi Assotsiatsioon
IMDG	Rahvusvaheline ohtlike kaupade mereveoeeskiri
LC50	Surmav kontsentratsioon 50%-le katsepopulatsioonist
LD50	Surmav doos 50%-le katsepopulatsioonist (surmav mediaandoos)
LOAEL	Vähim täheldatavat kahjulikku toimet avaldav doos
NOAEC	Täheldatavat kahjulikku toimet mitteavaldav kontsentratsioon
NOAEL	Täheldatavat kahjulikku toimet mitteavaldav doos
NOEC	Täheldatavat toimet mitteavaldav kontsentratsioon
OECD	Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon
OEL	Töökeskkonna piirnorm
PBT	Püsiv, bioakumuleeruv, toksiline aine
PNEC	Arvutuslik mittetoimiv sisaldus
RID	Rahvusvaheline ohtlike kaupade raudteevedude kord
SDS	Ohutuskaart
RVP	Puhastusjaam
ThOD	Teoreetiline hapnikutarvidus (THOD)
TLM	Kontsentratsioon, mille juures 50% katseloomadest jääb ellu
Lenduvad orgaanilised ühendid	Lenduvad orgaanilised ühendid
CAS nr	Keemilise abstraktsiooni teenuse number
N.O.S.	Pole teisiti täpsustatud
vPvB	Väga püsiv ja väga bioakumuleeruv
ED	Endokriinfunktsiooni kahjustav

H- ja EUH-lausete terviktekst:	
Acute Tox. 3 (Sissehingamine:aur)	Äge mürgisus (sissehingamisel:aur), 3. kategooria
Acute Tox. 4 (Suukaudne)	Äge (suukaudne) mürgisus, 4. kategooria
Eye Dam. 1	Raske silmakahjustus/silmade ärritus, 1. kategooria
Eye Irrit. 2	Raske silmakahjustus/silmade ärritus, 2. kategooria
Flam. Sol. 1	Tuleohtlikud tahked ained, 1. kategooria
Skin Irrit. 2	Nahasöövitus/-ärritus, 2. kategooria
STOT SE 3	Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude, 3. kategooria, narkootiline toime
H228	Tuleohtlik tahke aine.
H302	Allaneelamisel kahjulik.
H315	Põhjustab nahaärritust.
H318	Põhjustab raskeid silmakahjustusi.
H319	Põhjustab tugevat silmade ärritust.
H331	Sissehingamisel mürgine.
H336	Võib põhjustada unisust või peapööritust.

Segude klassifitseerimiseks kasutatud klassifikatsioon ja menetlus vastavalt määrusele (EÜ) 1272/2008 [CLP]:		
Acute Tox. 4 (Suukaudne)	H302	Arvutusmeetod
Eye Irrit. 2	H319	Arvutusmeetod

Käesoleva toote kasutamiseks märgitud ettevaatusabinõude võtmise ning täieliku ja piisava teabe hankimine eest vastutab kasutaja

1. JAGU: Aine/segu ning äriühingu/ettevõtja identifitseerimine

1.1. Tootetähis

Toote esinemisvorm	:	Segu
Kaubanduslik nimetus	:	Fill&Fix Komponent B
UFI	:	GX20-D07K-G00E-AY7J
Toote kood	:	M156

1.2. Aine või segu asjaomased kindlaksmääratud kasutusalad ning kasutusalad, mida ei soovitata

Vastavad identifitseeritud kasutajad

Laiale üldsusele

Peamine kasutusala	:	Tööstuskasutus,Erialane kasutus,Tarbijakasutus
Tööstuslikuks/professionaalseks kasutuseks	:	Alates 24. augustist 2023 nõutakse enne tööstuslikku või erialast kasutamist piisava koolituse läbimist
Aine/segu kasutusala	:	Komposiitmört

Kasutusalad, mida ei soovitata

Kasutuspiirangud	:	Järgige tehnilisi andmeid

1.3. Andmed ohutuskaardi tarnija kohta

Tootja
fischerwerke GmbH & Co. KG
Klaus-Fischer-Straße 1
72178 Waldachtal
Saksamaa
T +49(0)7443 12-0, F +49(0)7443 12-4222
info-sdb@fischer.de, www.fischer.de

1.4. Hädaabitelefoni number

Hädaabitelefon	:	+49(0)6132-84463 (24h)

2. JAGU: Ohtude identifitseerimine

2.1. Aine või segu klassifitseerimine

Klassifikatsioon vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008

Acute Tox. 4 (Sissehingamine:tolm,udu)	H332
Skin Irrit. 2	H315
Eye Irrit. 2	H319
Resp. Sens. 1	H334
Skin Sens. 1	H317
Carc. 2	H351
STOT SE 3	H335
STOT RE 2	H373
Aquatic Chronic 2	H411

Ohuklasside, H ja EUH avalduste täistekst: vt 16. jagu

Kahjulikud füüsikalis-keemilised mõjud, kahjulik mõju inimtervisele ja keskkonnale

Lisateave puudub

2.2. Märgistuselemendid

Märgistamine vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008 [CLP]

Ohupiktogrammid (CLP) :

GHS07 GHS08 GHS09

Signaalsõna (CLP)	:	Ettevaatust
Sisaldab	:	Isocyanic acid, polymethylenepolyphenylene ester; Aromaatne polüisotsüanaadi prepolümeer; o-(p-isotsüanatobensüül)fenüülisotsüanaat; difenüülmetaan-2,4'-diisotsüanaat; 4,4'-metüleendifenüüldiisotsüanaat; difenüülmetaan-4,4'-diisotsüanaat
Ohulaused (CLP)	:	H315 - Põhjustab nahaärritust. H317 - Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni.

		H319 - Põhjustab tugevat silmade ärritust. H332 - Sissehingamisel kahjulik. H334 - Sissehingamisel võib põhjustada allergia- või astma sümptomeid või hingamisraskusi. H335 - Võib põhjustada hingamisteede ärritust. H351 - Arvatavasti põhjustab vähktõbe. H373 - Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel. H411 - Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime.
Hoiatuslaused (CLP)	:	P101 - Arsti poole pöördudes võtta kaasa toote pakend või etikett. P102 - Hoida lastele kättesaamatus kohas. P280 - Kanda kaitseprille, kaitsekindaid. P304+P340 - SISSEHINGAMISE KORRAL: toimetada isik värske õhu kätte ja hoida asendis, mis võimaldab kergesti hingata. P342+P311 - Hingamisteede probleemide ilmnemise korral: võtta ühendust arstiga.
EUH-laused	:	EUH204 - Sisaldab isotsüanaate. Võib esile kutsuda allergilise reaktsiooni.
Lisalaused	:	Võib põhjustada allergilisi reaktsioone inimestel, kes on tundlikud teiste diisotsüanaatide suhtes. Astmat põdevad või ekseemi või nahaprobleemide all kannatavad inimesed peaksid vältima kokkupuudet, sealhulgas naha kokkupuudet selle tootega. Seda toodet ei tohi kasutada halva ventilatsiooniga ruumides, välja arvatud kui kasutatakse sobiva filtriga gaasimaski (s.o tüübi EN 14387:2004 mask A1 tüüpi filtriga). Alates 24. augustist 2023 nõutakse enne tööstuslikku või erialast kasutamist piisava koolituse läbimist.

Märgistus vastavalt: erand pakenditele mahuga alla 125 ml

Ohupiktogrammid (CLP)	:	 GHS07 GHS08 GHS09
Signaalsõna (CLP)	:	Ettevaatust
Ohtlikud koostisosad	:	Isocyanic acid, polymethylenepolyphenylene ester; Aromaatne polüisotsüanaadi prepolümeer; o-(p-isotsüanatobensüül)fenüülisotsüanaat; difenüülmetaan-2,4'-diisotsüanaat; 4,4'-metüleendifenüüldiisotsüanaat; difenüülmetaan-4,4'-diisotsüanaat
Ohulaused (CLP)	:	H317 - Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni. H332 - Sissehingamisel kahjulik. H334 - Sissehingamisel võib põhjustada allergia- või astma sümptomeid või hingamisraskusi. H335 - Võib põhjustada hingamisteede ärritust. H351 - Arvatavasti põhjustab vähktõbe. H373 - Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel.
Hoiatuslaused (CLP)	:	P101 - Arsti poole pöördudes võtta kaasa toote pakend või etikett. P102 - Hoida lastele kättesaamatus kohas. P280 - Kanda kaitseprille, kaitsekindaid. P304+P340 - SISSEHINGAMISE KORRAL: toimetada isik värske õhu kätte ja hoida asendis, mis võimaldab kergesti hingata. P342+P311 - Hingamisteede probleemide ilmnemise korral: võtta ühendust arstiga.
EUH-laused	:	EUH204 - Sisaldab isotsüanaate. Võib esile kutsuda allergilise reaktsiooni.
Lisalaused	:	Võib põhjustada allergilisi reaktsioone inimestel, kes on tundlikud teiste diisotsüanaatide suhtes. Astmat põdevad või ekseemi või nahaprobleemide all kannatavad inimesed peaksid vältima kokkupuudet, sealhulgas naha kokkupuudet selle tootega. Seda toodet ei tohi kasutada halva ventilatsiooniga ruumides, välja arvatud kui kasutatakse sobiva filtriga gaasimaski (s.o tüübi EN 14387:2004 mask A1 tüüpi filtriga). Alates 24. augustist 2023 nõutakse enne tööstuslikku või erialast kasutamist piisava koolituse läbimist.

2.3. Muud ohud

Ei sisalda PBT- ja/või vPvB-aineid ≥ 0,1%, hinnatud vastavalt REACH-määruse XIII lisale

Segu ei sisalda REACH-määruse artikli 59 lõike 1 kohaselt koostatud loetelus sisesekretsioonisüsteemi kahjustavate omadustega aine(te)t või aine(te)t, mis ei ole komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2017/2100 või komisjoni määruses (EL) 2018/605 sätestatud kriteeriumide kohaselt määratletud sisesekretsioonisüsteemi kahjustavate omadustega aine(te)ks kontsentratsioonis 0,1 % või rohkem.

3. JAGU: Koostis / teave koostisainete kohta

3.2. Segud

Nimetus	Tootetähis	%	Klassifikatsioon vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008
Isocyanic acid, polymethylenepolyphenylene ester	CAS nr: 9016-87-9 EÜ nr: 618-498-9	≥ 40 – < 50	Acute Tox. 4 (Sissehingamine:aur), H332 (ATE=0,31 mg/l/4h) Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Resp. Sens. 1, H334 Skin Sens. 1, H317 Carc. 2, H351 STOT SE 3, H335 STOT RE 2, H373 EUH204
Aromaatne polüisotsüanaadi prepolümeer	CAS nr: 99784-49-3	≥ 25 – < 30	Acute Tox. 4 (Sissehingamisel), H332 (ATE=1,5 mg/l/4h) Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Resp. Sens. 1, H334 Skin Sens. 1, H317 STOT SE 3, H335 STOT RE 2, H373 Aquatic Chronic 2, H411
o-(p-isotsüanatobensüül)fenüülisotsüanaat; difenüülmetaan-2,4'-diisotsüanaat	CAS nr: 5873-54-1 EÜ nr: 227-534-9 ELi tunnuskood: 615-005-00-9 REACH-i nr: 01-2119480143-45	≥ 5 – < 10	Carc. 2, H351 Acute Tox. 4 (Sissehingamisel), H332 (ATE=1,5 mg/l/4h) STOT RE 2, H373 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 Skin Irrit. 2, H315 Resp. Sens. 1, H334 Skin Sens. 1, H317
4,4'-metüleendifenüüldiisotsüanaat; difenüülmetaan-4,4'-diisotsüanaat aine, mille kohta on kehtestatud riiklik(ud) töökeskkonnas kokkupuute piirnorm(id) (EE)	CAS nr: 101-68-8 EÜ nr: 202-966-0 ELi tunnuskood: 615-005-00-9 REACH-i nr: 01-2119457014-47	≥ 5 – < 10	Acute Tox. 4 (Sissehingamisel), H332 (ATE=0,49 mg/l/4h) Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Resp. Sens. 1, H334 Skin Sens. 1, H317 Carc. 2, H351 STOT SE 3, H335 STOT RE 2, H373

Konkreetsed sisalduse piirväärtused:		
Nimetus	**Tootetähis**	**Konkreetsed sisalduse piirväärtused (%)**
o-(p-isotsüanatobensüül)fenüülisotsüanaat; difenüülmetaan-2,4'-diisotsüanaat	CAS nr: 5873-54-1 EÜ nr: 227-534-9 ELi tunnuskood: 615-005-00-9 REACH-i nr: 01-2119480143-45	(0,1 ≤ C ≤ 100) Resp. Sens. 1; H334 (5 ≤ C ≤ 100) Eye Irrit. 2; H319 (5 ≤ C ≤ 100) Skin Irrit. 2; H315 (5 ≤ C ≤ 100) STOT SE 3; H335
4,4'-metüleendifenüüldiisotsüanaat; difenüülmetaan-4,4'-diisotsüanaat	CAS nr: 101-68-8 EÜ nr: 202-966-0 ELi tunnuskood: 615-005-00-9 REACH-i nr: 01-2119457014-47	(0,1 ≤ C ≤ 100) Resp. Sens. 1; H334 (5 ≤ C ≤ 100) Eye Irrit. 2; H319 (5 ≤ C ≤ 100) Skin Irrit. 2; H315 (5 ≤ C ≤ 100) STOT SE 3; H335

H- ja EUH-lausete täistekst: vt 16. jagu

4. JAGU: Esmaabimeetmed

4.1. Esmaabimeetmete kirjeldus

Esmaabi sissehingamise korral : Toimetada isik värske õhu kätte ja hoida asendis, mis võimaldab kergesti hingata.

Esmaabi nahale sattumisel : Pesta nahka rohke veega. Võtta saastunud rõivad seljast. Nahaärrituse või lööbe korral: pöörduda arsti poole.

Esmaabi silma sattumise korral	:	Loputada mitme minuti jooksul ettevaatlikult veega. Eemaldada kontaktläätsed, kui neid kasutatakse ja kui neid on kerge eemaldada. Loputada veel kord. Kutsuda viivitamatult arst.
Esmaabi allaneelamise korral	:	Halva enesetunde korral võtta ühendust mürgistusteabekeskuse või arstiga.

4.2. Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju

Sümptomid/mõju nahale sattumisel	:	Ärritav. Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni.
Sümptomid/mõju silma sattumisel	:	Rasked silmakahjustused.

4.3. Märge igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja eriravi vajalikkuse kohta

Sümptomaatiline ravi.

5. JAGU: Tulekustutusmeetmed

5.1. Tulekustutusvahendid

Sobivad kustutusvahendid	:	Pihustatud vesi. Kuiv pulber. Vaht.
Sobimatud kustutusvahendid	:	Otsene veejuga.

5.2. Aine või seguga seotud erilised ohud

Tulekahju korral ohtlikud lagusaadused	:	Võib eritada mürgist suitsu.

5.3. Nõuanded tuletõrjujatele

Kaitse tulekustutamise ajal	:	Mitte sekkuda ilma sobiva kaitsevarustuseta. Autonoomne isoleeriv hingamisaparaat. Täielik keha kaitse.
Muu teave	:	Ärge laske tulekustutusveel sattuda kanalisatsiooni, pinnasesse ega veekogudesse. Vältida otsest juhtimist äravoolu kanalisatsiooni.

6. JAGU: Meetmed juhusliku sattumise korral keskkonda

6.1. Isikukaitsemeetmed, kaitsevahendid ja toimimine hädaolukorras

Tavapersonal

Hädaolukorraplaanid	:	Ventileerida mahavalgumise tsoon. Vältida kemikaali sattumist nahale ja silma. Vältida tolmu/suitsu/gaasi/udu/auru/pihustatud aine sissehingamist.

Päästetöötajad

Isikukaitsevahendid	:	Mitte sekkuda ilma sobiva kaitsevarustuseta. Vt lisateavet 8. jaost: „Kokkupuute ohjamine/kontroll – isikukaitse".

6.2. Keskkonnakaitse meetmed

Vältida sattumist keskkonda.

6.3. Tõkestamis- ning puhastamismeetodid ja -vahendid

Puhastusmeetodid	:	Korjata toode mehaaniliselt üles.
Muu teave	:	Viia materjalid või tahked jäätmed kõrvaldamiseks volitatud jäätmepunkti.

6.4. Viited muudele jagudele

Vt lisateavet 13 jaost.

7. JAGU: Käitlemine ja ladustamine

7.1. Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud

Täiendavad ohud töötlemisel	:	Toodet ei loeta tavalistes kasutustingimustes ohtlikuks. Juhul, kus toode tekitab tolmu või peeneid osakesi, on mõistlik minimeerida sissehingamise teel kokkupuudet nende materjalidega, et mitte ületada kutsealase kokkupuute piirnormi.
Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud	:	Tagada töökohas hea ventilatsioon. Vältida kemikaali sattumist nahale ja silma. Kanda isikukaitsevahendeid. Vältida auru aine sissehingamist.
Hügieenimeetmede	:	Saastunud rõivad enne järgmist kasutamist pesta. Saastunud töörõivaid töökohast mitte välja viia. Toote käitlemise ajal mitte süüa, juua ega suitsetada. Iga kord pärast töö lõpetamist pesta käsi.

7.2. Ohutu ladustamise tingimused, sealhulgas sobimatud ladustamistingimused

Ladustamistingimused	:	Hoida hästi ventileeritavas kohas. Hoida jahedas.

7.3. Erikasutus

Lisateave puudub

8. JAGU: Kokkupuute ohjamine/isikukaitse

8.1. Kontrolliparameetrid

Riiklikud ohtlike ainete piirnormid töökeskkonnas ja bioloogilised piirnormid

4,4'-metüleendifenüüldiisotsüanaat; difenüülmetaan-4,4'-diisotsüanaat (101-68-8)	
Eesti - Ohtlike ainete piirnorm töökeskkonnas	
Nimi kohalikus väljaandes	4,4'-metüleendifenüül-diisotsüanaat (fenüülisotsüanaat)
OEL TWA	0,05 mg/m³
	0,005 osakest miljoni kohta (ppm)
OEL STEL	0,1 mg/m³ arvutatud 5-minutisele kokkupuuteajale
	0,01 osakest miljoni kohta (ppm) arvutatud 5-minutisele kokkupuuteajale
Märkus	S (Sensibiliseeriv aine)
Reguleerivad viide	Vabariigi Valitsuse 20. märtsi 2001. a määruse nr 105 (RT I, 21.12.2022, 3)

8.2. Kokkupuute ohjamine

Asjakohane tehniline kontroll

Asjakohane tehniline kontroll:
Tagada töökohas hea ventilatsioon.

Isikukaitsevahendid

Isikukaitsevarustuse sümbol(id):

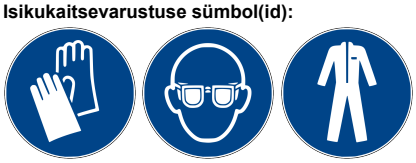

Silmade ja näo kaitsmine

Silmakaitsevahendid:
Kaitseprillid

Naha kaitsmine

Naha- ja kehakaitsevahendid:
Kanda sobivat kaitseriietust

Käte kaitse:
Kaitsekindad. Läbitungimisaeg: tutvuda tootja juhistega. Järgige tootja antud juhiseid läbilaskevõime ja läbitungimisaja kohta

Käte kaitse					
liik	**Materjal**	**Läbitungimine**	**Paksus (mm)**	**Läbitungivus**	**Standard**
Ühekordsed kindad	Nitriilkummi (NBR), Butüülkummi	2 (> 30 minutit)			

Hingamisteede kaitsmine

Hingamisteede kaitsmine:
Ebapiisava ventilatsiooni korral kanda sobivat hingamisteede kaitsevahendit

Kokkupuute ohjamine keskkonnas

Kokkupuute ohjamine keskkonnas:
Vältida sattumist keskkonda.

9. JAGU: Füüsikalised ja keemilised omadused

9.1. Teave üldiste füüsikaliste ja keemiliste omaduste kohta

Füüsikaline olek	:	Tahke
Värv	:	helepruun.
Välimus	:	Pasta.

Lõhn	:	kerge.
Lõhnaläve	:	Puudub
Sulamispunkt	:	Puudub
Külmumispunkt	:	Puudub
Keemispunkt	:	Puudub
Süttivus	:	Puudub
Alumine plahvatuspiir	:	Mittekohaldatav
Ülemine plahvatuspiir	:	Mittekohaldatav
Leekpunkt	:	> 100 °C
Isesüttimistemperatuur	:	Mittekohaldatav
Lagunemistemperatuur	:	Puudub
pH	:	Puudub
Lahuse pH	:	Puudub
Viskoossus, kinemaatiline	:	23076,923 – 54545,455 mm²/s
Viskoossus, dünaamiline	:	30 – 60 Pa·s
Lahustuvus	:	Puudub
N-oktanooli-vee jaotustegur (Log Kow)	:	Puudub
Aururõhk	:	Puudub
Aururõhk temperatuuril 50°C	:	Puudub
Tihedus	:	1,1 – 1,3 g/cm³
Suhteline tihedus	:	Puudub
Suhteline aurutihedus temperatuuril 20°C	:	Mittekohaldatav
Osakese suurus	:	Puudub

9.2. Muu teave

Lisateave puudub

10. JAGU: Püsivus ja reaktsioonivõime

10.1. Reaktsioonivõime

Toode ei ole reaktiivne tavaliste kasutamise, hoiustamise ja transpordi tingimustel.

10.2. Keemiline stabiilsus

Püsiv tavatingimustes.

10.3. Ohtlike reaktsioonide võimalikkus

Tavalistes kasutustingimustes teadaolevaid ohtlikke reaktsioone ei teki.

10.4. Tingimused, mida tuleb vältida

Soovitatud hoiustamise ja käsitsemise tingimustel puuduvad (vt osa 7).

10.5. Kokkusobimatud materjalid

Lisateave puudub

10.6. Ohtlikud lagusaadused

Tavalistes ladustus- ja kasutustingimustes ei tohiks ohtlikke lagusaadusi tekkida.

11. JAGU: Teave toksilisuse kohta

11.1. Teave ohuklasside kohta, nagu see on määratletud määruses (EÜ) nr 1272/2008

Äge mürgisus (suukaudne)	:	Klassifitseerimata
Äge mürgisus (nahakaudne)	:	Klassifitseerimata
Äge mürgisus (sissehingamisel)	:	Sissehingamisel:tolm,udu: Sissehingamisel kahjulik.

Fill&Fix Komponent B	
ATE CLP (tolm,udu)	1,308 mg/l/4h

Isocyanic acid, polymethylenepolyphenylene ester (9016-87-9)	
LD50 suu kaudu rotil	> 10000 mg/kg (OECD meetod 401)
LD50 naha kaudu küülikul	> 9400 mg/kg (OECD meetod 402)
LC50 Sissehingamine - Rotil (Aurud)	0,31 mg/l/4h (OECD meetod 403)

Aromaatne polüisotsüanaadi prepolümeer (99784-49-3)	
LD50 suu kaudu rotil	> 2000 mg/kg
LD50 naha kaudu küülikul	> 9400 mg/kg (OECD meetod 402)

o-(p-isotsüanatobensüül)fenüülisotsüanaat; difenüülmetaan-2,4'-diisotsüanaat (5873-54-1)	
LD50 suu kaudu rotil	> 2000 mg/kehamassi kg
LD50 naha kaudu küülikul	> 9400 mg/kehamassi kg

4,4'-metüleendifenüüldiisotsüanaat; difenüülmetaan-4,4'-diisotsüanaat (101-68-8)	
LD50 suu kaudu rotil	> 2000 mg/kehamassi kg
LD50 naha kaudu küülikul	> 9400 mg/kehamassi kg
LC50 Sissehingamine - Rotil (Tolm/udu)	0,49 mg/l

Nahasöövitus/-ärritus : Põhjustab nahaärritust.

Raske silmakahjustus/silmade ärritus : Põhjustab tugevat silmade ärritust.

Hingamisteede või naha sensibiliseerimine : Sissehingamisel võib põhjustada allergia- või astma sümptomeid või hingamisraskusi. Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni.

Mutageensus sugurakkudele : Klassifitseerimata

Kantserogeensus : Arvatavasti põhjustab vähktõbe.

Isocyanic acid, polymethylenepolyphenylene ester (9016-87-9)	
IARC rühm	3 - Mitte klassifitseeritav

4,4'-metüleendifenüüldiisotsüanaat; difenüülmetaan-4,4'-diisotsüanaat (101-68-8)	
IARC rühm	3 - Mitte klassifitseeritav

Reproduktiivtoksilisus : Klassifitseerimata

Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude : Võib põhjustada hingamisteede ärritust.

Isocyanic acid, polymethylenepolyphenylene ester (9016-87-9)	
Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude	Võib põhjustada hingamisteede ärritust.

Aromaatne polüisotsüanaadi prepolümeer (99784-49-3)	
Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude	Võib põhjustada hingamisteede ärritust.

o-(p-isotsüanatobensüül)fenüülisotsüanaat; difenüülmetaan-2,4'-diisotsüanaat (5873-54-1)	
Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude	Võib põhjustada hingamisteede ärritust.

4,4'-metüleendifenüüldiisotsüanaat; difenüülmetaan-4,4'-diisotsüanaat (101-68-8)	
Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude	Võib põhjustada hingamisteede ärritust.

Mürgisus sihtelundi suhtes – korduv kokkupuude : Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel.

Isocyanic acid, polymethylenepolyphenylene ester (9016-87-9)	
Mürgisus sihtelundi suhtes – korduv kokkupuude	Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel.

Aromaatne polüisotsüanaadi prepolümeer (99784-49-3)	
Mürgisus sihtelundi suhtes – korduv kokkupuude	Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel.

o-(p-isotsüanatobensüül)fenüülisotsüanaat; difenüülmetaan-2,4'-diisotsüanaat (5873-54-1)	
Mürgisus sihtelundi suhtes – korduv kokkupuude	Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel.

4,4'-metüleendifenüüldiisotsüanaat; difenüülmetaan-4,4'-diisotsüanaat (101-68-8)	
Mürgisus sihtelundi suhtes – korduv kokkupuude	Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel.

Hingamiskahjustus : Klassifitseerimata

Fill&Fix Komponent B	
Viskoossus, kinemaatiline	23076,923 – 54545,455 mm²/s

Isocyanic acid, polymethylenepolyphenylene ester (9016-87-9)	
Viskoossus, kinemaatiline	> 161,551 mm²/s

11.2. Teave muude ohtude kohta

Lisateave puudub

12. JAGU: Ökoloogiline teave

12.1. Mürgisus

Oht vesikeskkonnale, lühiajaline (äge) : Klassifitseerimata

Oht vesikeskkonnale, pikaajaline (krooniline) : Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime.

Isocyanic acid, polymethylenepolyphenylene ester (9016-87-9)	
LC50 - Kala [1]	> 1000 mg/l Brachydanio rerio (sebrakala)
EC50 - Koorikloomad [1]	> 1000 mg/l Daphnia magna (vesikirp)
ErC50 vetikad	> 1640 mg/l Scenedesmus subspicatus
NOEC krooniline koorikloomad	> 10 mg/l Daphnia magna (vesikirp)

Aromaatne polüisotsüanaadi prepolümeer (99784-49-3)	
NOEC krooniline koorikloomad	> 10 mg/l (OECD meetod 202)

o-(p-isotsüanatobensüül)fenüülisotsüanaat; difenüülmetaan-2,4'-diisotsüanaat (5873-54-1)	
LC50 - Kala [1]	> 1000 mg/l
NOEC e täheldatavat toimet mitteavaldav kontsentratsioon (krooniline)	≥ 10 mg/l

4,4'-metüleendifenüüldiisotsüanaat; difenüülmetaan-4,4'-diisotsüanaat (101-68-8)	
LC50 - Kala [1]	> 1000 mg/l Brachydanio rerio (sebrakala)
NOEC e täheldatavat toimet mitteavaldav kontsentratsioon (krooniline)	≥ 10 mg/l

12.2. Püsivus ja lagunduvus

Fill&Fix Komponent B	
Püsivus ja lagunduvus	Ei degradeeru kiirelt

Isocyanic acid, polymethylenepolyphenylene ester (9016-87-9)	
Püsivus ja lagunduvus	Ei degradeeru kiirelt

Aromaatne polüisotsüanaadi prepolümeer (99784-49-3)	
Püsivus ja lagunduvus	Ei degradeeru kiirelt

o-(p-isotsüanatobensüül)fenüülisotsüanaat; difenüülmetaan-2,4'-diisotsüanaat (5873-54-1)	
Püsivus ja lagunduvus	Ei degradeeru kiirelt

4,4'-metüleendifenüüldiisotsüanaat; difenüülmetaan-4,4'-diisotsüanaat (101-68-8)	
Püsivus ja lagunduvus	Ei degradeeru kiirelt

12.3. Bioakumulatsioon

Isocyanic acid, polymethylenepolyphenylene ester (9016-87-9)	
Biokontsentratsioonitegur (BCF REACH)	< 14 Cyprinus carpio (tavaline karpkala)
N-oktanooli-vee jaotustegur (Log Pow)	10,46

4,4'-metüleendifenüüldiisotsüanaat; difenüülmetaan-4,4'-diisotsüanaat (101-68-8)	
N-oktanooli-vee jaotustegur (Log Pow)	4,51

12.4. Liikuvus pinnases

Lisateave puudub

12.5. Püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ning väga püsivate ja väga bioakumuleeruvate omaduste hindamine

Lisateave puudub

12.6. Endokriinseid häireid põhjustavad omadused

Lisateave puudub

12.7. Muu kahjulik mõju

Lisateave puudub

13. JAGU: Jäätmekäitlus

13.1. Jäätmetöötlusmeetodid

Jäätmetöötlusmeetodid	:	Kõrvaldada sisu/anum vastavuses volitatud kogumisettevõtte sorteerimiseeskirjadega.
Toote/pakendi kõrvaldamise soovitused	:	Ainult tühjad konteinerid/pakendid saata ringlussevõttu.
Lisateave	:	Ei ole klassifitseeritud ohtlikeks jäätmeteks, kui A ja B osa on segunenud ning täielikult kõvastunud.
Euroopa jäätmenimekiri (LoW, EC 2000/532)	:	08 05 01* - isotsüanaadijäätmed

14. JAGU: Veonõuded

Kooskõlas ADR / IMDG / IATA

ADR	IMDG	IATA
Kohaldatav(ad) erinorm(id): 375	Kohaldatav(ad) erinorm(id): 969	Kohaldatav(ad) erinorm(id): A197
Kui neid aineid veetakse üksik- või kombineeritud pakendites, mille netokogus ühe üksik- või sisepakendi kohta on kuni 5 l vedelike puhul või mille netomass ühe üksik- või sisepakendi kohta on kuni 5 kg tahkete ainete puhul, ei kohaldata nende ainete suhtes muid veoeeskirjade sätteid, tingimusel et pakendid vastavad üldistele sätetele.		
14.1. ÜRO number või ID number		
UN 3077	UN 3077	UN 3077
14.2. ÜRO veose tunnusnimetus		
KESKKONNAOHTLIK AINE, TAHKE, N.O.S. (Aromaatne polüisotsüanaadi prepolümeer)	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (aromatic polyisocyanate prepolymer)	Environmentally hazardous substance, solid, n.o.s. (aromatic polyisocyanate prepolymer)
Veodokumentide kirjeldus		
UN 3077 KESKKONNAOHTLIK AINE, TAHKE, N.O.S. (Aromaatne polüisotsüanaadi prepolümeer), 9, III, (-)	UN 3077 ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (aromatic polyisocyanate prepolymer), 9, III, MARINE POLLUTANT	UN 3077 Environmentally hazardous substance, solid, n.o.s. (aromatic polyisocyanate prepolymer), 9, III
14.3. Transpordi ohuklass(id)		
9	9	9
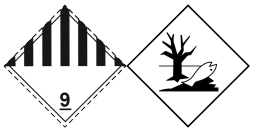	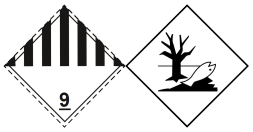	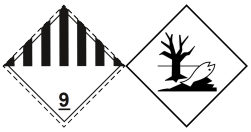
14.4. Pakendigrupp		
III	III	III
14.5. Keskkonnaohud		
Keskkonnaohtlik: Jah	Keskkonnaohtlik: Jah Reostab merd: Jah Avariiplaani nr (Tulekahju): F-A Avariiplaani nr (Mahavalgumine): S-F	Keskkonnaohtlik: Jah
Lisateave puudub		

14.6. Eriettevaatusabinõud kasutajatele

Maismaavedu

Klassifikatsioonikood (ADR)	:	M7
Erisätted (ADR)	:	274, 335, 375, 601
Piiratud kogused (ADR)	:	5kg
Erandkogused (ADR)	:	E1
Pakkimiseeskiri (ADR)	:	P002, IBC08, LP02, R001
Pakkimise erisätted (ADR)	:	PP12, B3
Koospakkimise sätted (ADR)	:	MP10
Veokategooria (ADR)	:	3
Veo erisätted - vedu saadetistes	:	V13

Oranžid numbrimärgid : 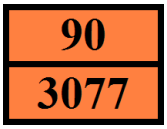

Tunneli piirangu kood (ADR) : -

merevedu

Erisäte (IMDG) : 274, 335, 966, 967, 969
Piiratud kogused (IMDG) : 5 kg
Pakkimisjuhised (IMDG) : LP02, P002
Pakendamise erisätted (IMDG) : PP12

Õhuvedu

PCA pakkimisjuhised (IATA) : 956
PCA maksimaalne netokogus (IATA) : 400kg
CAO pakkimisjuhised (IATA) : 956
CAO maksimaalne netokogus (IATA) : 400kg
Erisätted (IATA) : A97, A158, A179, A197, A215
ERG-kood (IATA) : 9L

14.7. Mahtlasti merevedu kooskõlas Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni dokumentidega

Mittekohaldatav

15. JAGU: Reguleerivad õigusaktid

15.1. Ainete ja segude suhtes kohaldatavad ohutus-, tervise- ja keskkonnaalased eeskirjad/õigusaktid

EL eeskirjad

REACH-i määruse XVII lisa (piirangute loetelu)

Ei sisalda REACHi määruse XVII lisas (piiramise tingimused) loetletud aineid

REACH-i määruse XIV lisa (lubade loetelu)

Ei sisalda REACHi määruse XIV lisas (lubade loetelu) loetletud aineid

REACH-i kandidaatainete nimekiri (SVHC)

Ei sisalda REACHi kandidaatainete nimekirjas loetletud aineid

PIC-määrus (eelnevalt teavitatud nõusolek)

Ei sisalda aineid, mis on loetletud PIC-nimekirjas (määrus EU 649/2012 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta)

POP-määrus (püsivad orgaanilised saasteained)

Ei sisalda püsivate orgaaniliste saasteainete nimekirjas (püsivate orgaaniliste saasteainete määrus EL 2019/1021) loetletud aineid.

Osooni määrus (2024/590)

Ei sisalda osoonikihti kahandavate ainete (määrus EU 2024/590 osoonikihti kahandavate ainete kohta) nimekirja kantud ei aineid.

Nõukogu määrus(EÜ) kahesuguse kasutusega kaupade kontrolli kohta

Ei sisalda aineid, mille suhtes kohaldatakse NÕUKOGU MÄÄRUST (EÜ) kahesuguse kasutusega kaupade kontrolli kohta

Lõhkeainete lähteainete määrus (2019/1148)

Ei sisalda aineid, mis on loetletud lõhkeainete lähteainete nimekirjas (määrus EU 2019/1148 lõhkeainete lähteainete turustamise ja kasutamise kohta)

Uimastite lähteainete määrus (273/2004)

Ei sisalda aineid, mis on loetletud narkootikumide lähteainete nimekirjas (määrus EÜ 273/2004 narkootikumide lähteainete kohta)

15.2. Kemikaaliohutuse hindamine

Lisateave puudub

16. JAGU: Muu teave

Lühendid ja akronüümid:	
ADN	Rahvusvahelise ohtlike kaupade siseveeteedel vedamise Euroopa kokkulepe

Lühendid ja akronüümid:	
ADR	Ohtlike kaupade rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkulepe
ATE	Akuutse toksilisuse hinnang
BCF	Biokontsentratsioonitegur
Bioloogiline piirväärtus	Bioloogiline piirväärtus
BOD	Biokeemiline hapnikutarve (BHT)
COD	Keemiline hapnikutarve (KHT)
DMEL	Tuletatud vähim toimet avaldav sisaldus
DNEL	Tuletatud mittetoimivad tasemed
EÜ nr	Euroopa Ühenduse number
EC50	Mediaanne efektiivne kontsentratsioon
ET	Euroopa standard
IARC	Rahvusvaheline Vähiuuringute Agentuur
IATA	Rahvusvaheline Lennutranspordi Assotsiatsioon
IMDG	Rahvusvaheline ohtlike kaupade mereveoeeskiri
LC50	Surmav kontsentratsioon 50%-le katsepopulatsioonist
LD50	Surmav doos 50%-le katsepopulatsioonist (surmav mediaandoos)
LOAEL	Vähim täheldatavat kahjulikku toimet avaldav doos
NOAEC	Täheldatavat kahjulikku toimet mitteavaldav kontsentratsioon
NOAEL	Täheldatavat kahjulikku toimet mitteavaldav doos
NOEC	Täheldatavat toimet mitteavaldav kontsentratsioon
OECD	Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon
OEL	Töökeskkonna piirnorm
PBT	Püsiv, bioakumuleeruv, toksiline aine
PNEC	Arvutuslik mittetoimiv sisaldus
RID	Rahvusvaheline ohtlike kaupade raudteevedude kord
SDS	Ohutuskaart
RVP	Puhastusjaam
ThOD	Teoreetiline hapnikutarvidus (THOD)
TLM	Kontsentratsioon, mille juures 50% katseloomadest jääb ellu
Lenduvad orgaanilised ühendid	Lenduvad orgaanilised ühendid
CAS nr	Keemilise abstraktsiooni teenuse number
N.O.S.	Pole teisiti täpsustatud
vPvB	Väga püsiv ja väga bioakumuleeruv
ED	Endokriinfunktsiooni kahjustav

H- ja EUH-lausete terviktekst:	
Acute Tox. 4 (Sissehingamine:aur)	Äge mürgisus (sissehingamisel:aur), 4. kategooria
Acute Tox. 4 (Sissehingamine:tolm,udu)	Äge mürgisus (sissehingamisel:tolm,udu), 4. kategooria
Acute Tox. 4 (Sissehingamisel)	Äge mürgisus (sissehingamisel), 4. kategooria
Aquatic Chronic 2	Ohtlik vesikeskkonnale – kroonilise mürgisuse, 2. kategooria
Carc. 2	Kantserogeensus, 2. kategooria

H- ja EUH-lausete terviktekst:	
Eye Irrit. 2	Raske silmakahjustus/silmade ärritus, 2. kategooria
Resp. Sens. 1	Hingamisteede sensibiliseerimine, 1. kategooria
Skin Irrit. 2	Nahasöövitus/-ärritus, 2. kategooria
Skin Sens. 1	Naha sensibiliseerimine, 1. kategooria
STOT RE 2	Mürgisus sihtelundi suhtes – korduv kokkupuude, 2. kategooria
STOT SE 3	Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude, 3. kategooria, hingamisteede ärritus
H315	Põhjustab nahaärritust.
H317	Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni.
H319	Põhjustab tugevat silmade ärritust.
H332	Sissehingamisel kahjulik.
H334	Sissehingamisel võib põhjustada allergia- või astma sümptomeid või hingamisraskusi.
H335	Võib põhjustada hingamisteede ärritust.
H351	Arvatavasti põhjustab vähktõbe.
H373	Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel.
H411	Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime.
EUH204	Sisaldab isotsüanaate. Võib esile kutsuda allergilise reaktsiooni.

Segude klassifitseerimiseks kasutatud klassifikatsioon ja menetlus vastavalt määrusele (EÜ) 1272/2008 [CLP]:		
Acute Tox. 4 (Sissehingamine:tolm,udu)	H332	Arvutusmeetod
Skin Irrit. 2	H315	Arvutusmeetod
Eye Irrit. 2	H319	Arvutusmeetod
Resp. Sens. 1	H334	Arvutusmeetod
Skin Sens. 1	H317	Arvutusmeetod
Carc. 2	H351	Arvutusmeetod
STOT SE 3	H335	Arvutusmeetod
STOT RE 2	H373	Arvutusmeetod
Aquatic Chronic 2	H411	Arvutusmeetod

Käesoleva toote kasutamiseks märgitud ettevaatusabinõude võtmise ning täieliku ja piisava teabe hankimine eest vastutab kasutaja